

[Halldan Henriksen.]

Der er ingen sagførere i Grønland, og det varer vel nok et stykke tid, før der kommer nogen, så en egentlig forsvarerinstitution er der ikke mulighed for at skabe. At dette er en ulempe, siger sig selv, men man må håbe, at de bestemmelser, der i hvert tilfælde i nogen grad skal imødegå, at det ikke er muligt at få sagførerbi-stand, og som indeholdes i kapitlerne 3, 4 og 5, må føre til et nogenlunde tilfredsstillende resultat på dette område.

Det er rigtigt som nævnt af den højtærede statsminister, at et af hovedpunkterne i forslaget er indførelsen af en politi-myndighed i Grønland. Noget egentligt politi eksisterer ikke i Grønland i dag. Politimyndigheden udøves af kolonibesty-deren og hans hjælper, men nu skal Grøn-land altså have sit eget politi. Nogen politistat tror jeg dog ikke man kommer til at kalde Grønland i den anledning. Kom-missionens forslag gik ud på, at 5 — siger og skriver fem — egnede politimænd fore-løbig skulle være tilstrækkeligt til at dække hele Vestgrønlands behov, men af den højtærede statsministers udtalelser og af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at man har til hensigt yderligere at ansætte 5 grønlandske underbetjente, så at der bliver 10 i det hele, ligesom kommune-fogderne skal udstyres med politimyndig-hed som nævnt af det ærede medlem hr. Steincke. Hver politiembedsmand skal for-synes med en motorbåd, for at han kan berejse sit distrikt, så nogen helt billig foranstaltning bliver oprettelsen af politi-administrationen ikke, selvom det ser meget beskedent ud. Der skal jo også bygges huse og politistationer til dem.

I det hele gælder det, at den nyordning, der her foreslås på retsplejens område, vil medføre ret betydelige omkostninger for den danske statskasse. Hvor store disse omkostninger bliver, fremgår ikke af be-mærkningerne til lovforslaget og heller ikke af den højtærede ministers fremsættel-sestale, men de oplysninger desangående, som rigsdagen har krav på at få, kan måske bedst og udførligst gives os i udvalget.

Lovforslagets bestemmelser skal ikke, i hvert fald ikke indtil videre, gælde for Østgrønland og Thule, hvad også det ærede medlem hr. Stegger Nielsen anførte, men i disse dele af Grønland skal de hidtidige regler stå ved magt, og grunden hertil er jo den særdeles forståelige, at de af Grøn-landskommissionens eksperter, der har et særligt og indgående kendskab til Østgrøn-land og Thule, ikke mener, at udviklingen

i disse landsdele er så vidt fremskreden, at der er jordbund for den rekonstruktion af retsvæsenet, der foreslås for Vestgrøn-lands vedkommende. Når den dag er inde, hvor udviklingen i Østgrønland og Thule er så langt fremskreden, at de i forslaget nedfældede bestemmelser helt eller delvis kan anvendes også i disse grønlandske lands-dele, kan bestemmelserne ved kongelig anordning bringes i anvendelse, og det hilser jeg med tilfredshed, selvom jeg tror, der vil gå en rum tid, inden denne dag er inde.

Jeg skal afholde mig fra en detaljeret gennemgang af forslaget — jeg er jo ikke jurist, og der vil i det udvalg, som det ærede medlem hr. Steincke har udtalt at han agter at foreslå nedsat, blive lejlighed til at foretage en sådan gennemgang. Løv-rigt skal jeg blot bemærke, at efter at de grønlandske landsråd har haft forslaget til udtalelse og stort set, med undtagelse af Klaus Lynge, som det også blev refereret af det ærede medlem hr. Steincke, har til-trådt det, og efter at retsplejeudvalget ligeledes har haft udkastet til gennemsyn og accepteret det med enkelte ændringer, til hvilke der i forslaget er taget tilbørligt hensyn, må jeg gå ud fra, at forslaget rent juridisk — også på de punkter, hvor det af-viger fra den danske retsplejelov — er forsvarligt affattet.

Jeg kan derfor på mit partis vegne udtale, at vi ser med forståelse på forslaget og er rede til at medvirke til en velvillig behand-ling i udvalget.

Oluf Johansen: Den stærkeste ramme om et samfund er rettens og lovens håndhæ-velse. Forholdene her kan være forskellige fra land til land alt efter den udvikling og de gennem slægtled indgroede sædvaner, der har bygget et folk op. Jo nærmere et folks placering har været kulturens akse, jo stærkere synes et retsvæsen at være nød-vendigt. Det modsatte burde have været tilfældet.

Det lille grønlandske folk har ved sin fjerne beliggenhed kunnet leve sit eget kulturliv uden et stærkt udviklet retsvæsen. Det har åbenbart ikke haft megen brug for jurister, hvadenten de fungerer som sagførere, politi-mestre eller dommere. Med nyordningen af Grønlands forhold vil tilstanden blive ændret. Formentlig er tiden også løbet fra de primitive tilstande, man har klarert sig med. Et mere moderne og fuldt betryggende rets-væsen må følge de 8 love om en nyordning af Grønlands forhold, som i sidste rigsdags-samling blev vedtaget. Nu er det dog ikke